

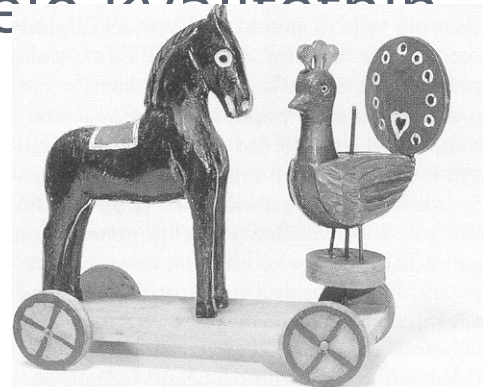
Razvojna psihologija s poudarkom na srednjem otroštvu

DOBRA IGRAČA

Tamara K., Špela P. in Tanja K.

RAZVOJ IGRAČ V SLOVENIJI

- Pred vojno v Ribnici kot suha roba (vrtalke, vozički, raglje, konjički, keglji,...)
- Nadalni razvoj je potekal v Dobropoljski dolini, kjer je potekal tečaj igračarstva za mlade
- Usposobljena mladina začne prodajati pod okriljem zadruga Razvoj in se razširi na jugoslovansko tržišče
- Prodajali so nad 60 vrst zelo kvalitetnih serijsko izdelanih igrač

OPREDELITEV IGRAČ

- »Igračo v širšem pomenu besede, predstavlja vsak predmet, ki ga otrok v svoji igri spremeni v sebi želeno igračo. Igrače so osnova otrokove igre, ki postavi okvirno idejo za igro, ter vpliva na posamezne oblike igre.« (Fekonja 1981, v: Marjanovič Umek in Zupančič 2001)
- Igrača oz. igralni material je nujno potreben za otrokov psihofizičen razvoj, vpliva na čustveno sfero otroka, mišljenje itd.

RAZVOJ IGRE V RAZLIČNIH OBDOBJIH OTROKA

- Najprej deli svojega telesa, nato obraz in roke staršev, postopna uporaba stvari iz okolja
- »Tako je igra malčkov, s strukturiranimi igračkami pogostejše simbolna kot igra s polstrukturiranimi ali nestrukturiranimi igračkami« (Zupančič in Cecić Erpič, 1997, v: Marjanovič Umek in Zupančič, 2004).
- Strukturiranost igrače predstavlja stopnjo določenosti in izdelanost igrač (strukturirane: igrače z navodili, nestrukturirane: glina, pesek, kamenje,...).

FUNKCIJSKA IGRA

- otroci igrače prijemajo, mečejo, kotalijo, porivajo po prostoru, jih dajejo v usta itd.
- Igrače ne smejo predstavljati nevarnosti, saj bi se lahko otrok z njimi poškodoval

SIMBOLNA IGRA

- **otroci uporabljajo igrače, ki jih potrebujejo za svojo igro**
- **Lahko se zgodi, da otroci igrač za svojo igro nimajo, zato si jih ustvarijo sami, iz drugih igrač ali iz manj strukturiranega materiala**

PRIMER

DAVID, 2 LETI

- David, ki je star 2 leti, se igra gusarja. Za svojo igro potrebuje realistično sabljo, saj si zaradi manjše sposobnosti dojetanja, navadne lesene palice, ne more predstavljati, kot čisto pravo gusarsko sabljo.

ALEKSANDER, 7 LET

- **Aleksander, ki je star 7 let, se igra voznika avtobusa. Za svojo igro ne potrebuje pravega avtobusa, ampak uporabi svojo domišljijo. Vozi namišljeni avtobus, ki ga pelje po mestu do postaje, kjer ustavi namišljenim potnikom, jih ogovori itd.**

POMEMBNI DEJAVNIKI V OTROŠKI IGRI:

- STAROST: z razvojem otrok začne v igri prevladovati otrokova domišlija in ne igrača
- SPOL: razlike se pojavijo v drugem letu starosti, zaradi različnih dejavnikov (biološke značilnosti, izpostavljenost vzornikom, mediji,

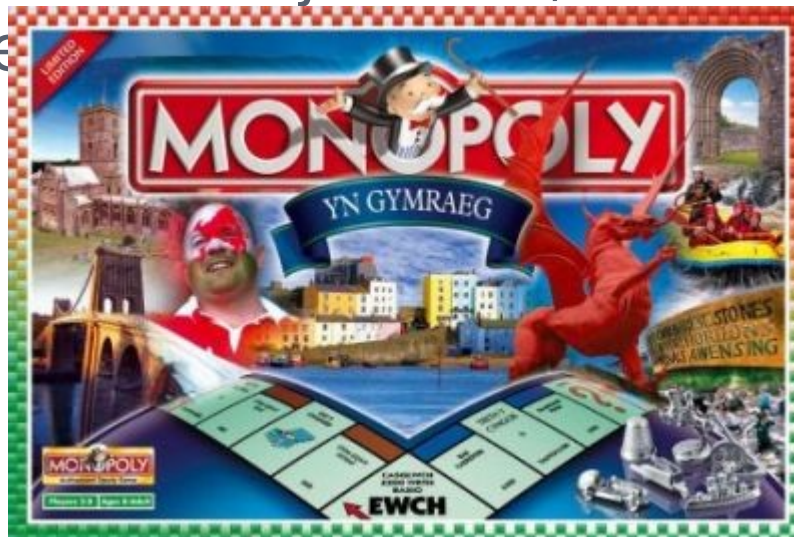
OBLIKOVANJE IGRAČ

- Igrača mora imeti: psiho-pedagoške, zdravstveno-genske, tehnološke, oblikovne, ter estetske kvalitete
- Igrače iz naravnih materialov zbližujejo otroka z naravo
- Oblikovalec se mora pri izdelavi igrač ozirati na marsikaj, predvsem na zahtevne kriterije, ki jih upošteva komisija za ocenjevanje igrač

KLASIFIKACIJA IGRAČ

- DIDAKTIČNE IGRAČE:
- Med igro se otrok uči, sam pa se tega ne zaveda
- Ob igri se razvije otrokovo mišljenje, znanje, pisanje, razumevanje števil, fizike in tehnologije

KLASIFIKACIJA IGRAČ

- IGRAČE, KI SPODBUJAJO OTROKOVO USTVARJALNOST:
- Nizko realistične, saj otroku predstavljajo karkoli

KLASIFIKACIJA IGRAČ

- VOJAŠKE IGRAČE IN AGRESIVNA IGRA
- Bistvenega pomena je menjava vlog med napadalcem, zmagovalcem, poražencem, žrtvijo,...
- vključuje igre prerivanja, namišljeno bojevanje in namišljeno agresivno

KLASIFIKACIJA IGRAČ

- RAČUNALNIŠKE IN VIDEO IGRE
- Značilna za celotno otroško obdobje
- Vpliva na 3 področja otrokovega življenja: socialnost, koordinacijo, komunikacijo
- Ima pozitivne in negativne lastnosti

ZDRAVSTVENO - HIGIENSKI VIDIKI ZA DOBRO IGRAČO

- Zdravju neškodljiva
- Pomembna je izbira materialov, oblika igrače in končna obdelava
- Med igro se ne smejo razbiti, spuščati barve ali strupov
- Prepovedano: svinec, cink, uporaba dišav, strupena topila in mehčala, ostre, koničaste oblike, nazobčani robovi in hrapave površine
- Plišaste dlačice ali lasje punčk ne smejo izpadati - zadušitev
- Volno in žagovino je potrebno nadomestiti z drugimi materiali

OCENJEVANJE IGRAČ

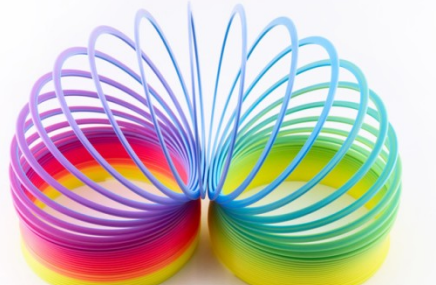
- Pomembno je, da ima otrok varne, ustrezno izdelane igrače
- Nemčija, sredi 50ih, ustanovljena 1. komisija za ocenjevanje
- Evropske in izvenevropske države sledijo nemškemu zgledu in ustanovijo I.C.C.P. (International Council for Children's Play)
- V SLO v 60ih začnejo ustanavljati komisije
- Ustanovijo Zvezno žirijo za ocenjevanje igrač
- 1984 ustanovijo komisijo za oceno igrač (1993 dobi sedež na Ministrstvu za šolstvo in šport)

DELO KOMISIJE

- 2 cilja: zapolniti tržišče s kvalitetnimi igračami in dvigniti domačo proizvodnjo
- Svetovanje trgovcem, potrošnikom, oblikovalcem, proizvajalcem
- Ocenjevanje:
 - varnost (inštitut za varovanje zdravja RS)
 - psiho – pedagoško področje (Katedra za razvojno psihologijo, Filozofska fakulteta Ljubljana)
 - tehnološko področje (Katedra za fiziko in tehniko, Pedagoške fakultete)
 - likovno – oblikovno področje: Društvo oblikovalcev Slovenije

DOBRA IGRAČA

